

DIURNALU GLUMETIU SOCIALE-POLITICU-TO

Fôl'a acést'a ese in tóta domineca,
— dar prenumeratiunile se priimescu
in tôte dîlele.

Pretinlu pentru Ostrunguri'a: pre anu
6 fi. pre $\frac{1}{2}$ de anu 3 fi. pre unu tri-
luniu 1 fi. 50 cr.; éra pentru Strai-
netate: pre anu 8 fi. pre $\frac{1}{2}$ de anu
4 fi. pre unu triluniu 2 fi. in v. a.
Unu esemplariu costa 10 cr.

Tôte siodeniële si banii de prenu-
meratiune sunt de a se tramite la
Redatiunea diriginte a diurnalului:
Aradu, Straf'a Teleki-ana, nrulu 27.

Insertiunile se priimescu cu 7 cr. de
linia, si 30 cr. taceș timbrale.

CORTESIULU.

Cortesiu sum eu, sî 'nea mare,
Am rachiū sî vinu d'alu bunu, —
Misiunea-mi e-a 'nsielare
Pre tieranulu de romanu;
Cà-ci asiè vre adi guvernulu,
Celu ce vre să-aduca-infernulu —
Preste tiéra sî poporu. . . .

Am să mergu pr'in comitate
Sî cercuri electorale,
Totu cu carele 'ncarcat
De rachiū; — dar' sî parale
Mi-a datu mie adi guvernulu,
Celu ce vre să-aduca-infernulu
Preste tiéra sî poporu. . . .

Si-asiè provediutu eu bine
Cu baenute sî spiritu,
Am să 'nsielu pre ori-si-cine,
Cà-ci asiè eu m'am togmitu,
Candu in soldu m'a luat guvernulu,
Celu ce vre să-aduca-infernulu
Preste tiéra sî poporu. . . .

Deci gescheftulu lu-voiu intinde
Cam pr'in sate romanesci,
Sî negotiulu mi l'oiu vinde
Pentru voturi tieranesci,
Ca să potu să-ajutu guvernulu,
Celu ce vre să-aduca-infernulu
Preste tiéra sî poporu. . . .

Voiu să dicu: poftimu romane
Rachiū de la-ai vostri frati
Deachisti, de sî eu bine
Sciu că-acei'a suñt petati;
Daru vedi astu-feliu vre guvernulu,
Celu ce vre să-aduca-infernulu
Preste tiéra sî poporu. . . .

Dar' din tôte-aceste frate
Grige mai multu voiu avè,
Ca să 'ncarcu eu câtu se pôte
Draga punguliti'a mea;
Cà-asiè face sî guvernulu,
Celu ce vre să-aduca-infernulu
Preste tiéra sî poporu. . . . !

„GUR'A-SATULUI“.

Cerculariu Solgabiraescu.

Se face de seire tutiroru comunelor de sub stapanirea
mea, cum-cà:

1. Totu acelu sateanu de romanu, care va cuteză să-si
dee votulu seu lui *Mocioni* mai antaiu si mai antaiu se va
trage pe deresiū, si i se va croi 25 la dosu. Dupa aceea,
2. Nu-i va fi iertatu a-si scôte marhele sele in izlazulu
satului,
3. Nu va capetá neci unu darabu de lemnu, de si pre
bani crunti d'in padurele imperatiesci . . .
4. In tóta dio'a va trebui să faca la slujbi si la
robote,
5. De va fi si celu mai cinstitu omu d'in satu, totu-si
in tóta septeman'a va trebui să dórma odata la comanda,
6. Portia va platí de 30 ori mai multa, de câtu altii,
ér' mai pre urma va fi pre cumu elu, si copii lui, asiè si
totu nému nemiagulu lui afurisu de parintele A d a m u
d'in Leacusiesci. Er':

Cei ce se voru lapedá de mama si de tratele loru si se voru infrati cu jidovii, cari li dau rachiu cu spiritusiu, si voru votá cu stapanulu nostru *Osend'a Banatului*, mai d'antaiu si mai dantaiu si voru capetá respłata in bani tocmai ca si *Iud'a*, care infratíndu-se cu *Fariseii*, a vendutu pre *Cristosu*,

2.) De voru fi si cei mai blastemati d'in satu, si de voru furá chiaru dío'a la amédi de pe la vecinii loru, firesee, *ca sà-mi aduca si mie*, voru fi totu de un'a naintea judecatii mele priviti de cei mai de tréba ómeni,

3.) Nu voru fi siliti a plati portia bataru si 10 ani, adicate pone nu va ajunge, ca sà-i se vinda boii d'in jugu si cas'a si mosi'a; mai pre urma apoi si loru éra-si pr'in parintele *Adamu* séu bab'a *Hérc'a*, li se va ceti câte 30 de molitve de iertatiune pentru cà se au datu dracului.

Alu vostru stapanu:

Pascutiu.

Discursu inaintea basericeii d'in satu.

Badea Ionu: Parinte Georgie! spune-mi sfinti'a ta: cu cine sà tienemu noi acuma?

Pop'a (plinu de spiritulu jidovescu): Ce intre-bare prósta si de la voi crestiniiloru! d'apoi cu cine altulu sà tieneti, de càtu cu cei cari vi dau bani si beutura. . . . .

Badea Todoru: Bine parinte, dar vedi nóe bani si beutura numai jidovii ni dau, apoi eu gandescu, cà noi ca crestini, ar fi pecatu sà ne lapedamu de sangele nostru, si sà tienemu cu jidovii. . .

Pop'a: Ce mi-pase mie de pecatu pone candu potu amblá eu totu bétu; ér' voi, cari nu voiti sà mergeti dupa mine, carati-ve in fondulu iadului, cà-ci eu voi remanè sà me inchinu spiritulu jidovescu.

„Gur'a-Satului“: Bine, bine, parinte, dar' grigesce, cà eu inca o sà te intalnescu pre colo pre la sínóde, si ti-ducu gróz'a cum o sà te mai flesnescu, si apoi sà vedemu déca jidovii te mantuescu. . . . .

Asiè predica adi pop'a Adamu d'in L. . . . .

Dragii mei iubiti crestini
D'in astu satu si d'in vecini!
Auscultati de svatulu meu,
Bataru de sum fariseu, —
Dar' vi-o spunu pre legea mea,
Déca o asi mai avè:
Cum-cà locu mai potrivitu,
De-a 'nghiti sfantulu spiritu,
Nu-a lasatu tatalu cerescu,
De càtu birtulu jidovescu!!

Vasieslu.

Deslegarea.

ghiciturei ilustrate d'in nrulu 18. este:

„Intre multi preoti remane prunculu nebotediatu.“

Bune deslegari n'amu priimitu dela nime.

A. si B.

A. En spune-mi: cu cine asemeni tu pre ministrii nostri?

B. Cu ochilarii cei rei.

A. Pentru ce?

B. Pentru-cà de câte ori regele nu pòte vedè lucrurile cele rele, cumu de esemplu si mai de una-di pr'in Banatu, apoi totu de un'a numai ochilarii sunt de vina. . . !

TANDA' SI MANDA'.

T. Nu mi-ai scii spune ce-va si despre alegerea de protopopu d'in districtulu Hasiasiului?

M. Atà'ta sciu, cà inspectorasiulu Cosiariu a tramisu nesce circulare secrete pre la membrii sinodului, pr'in care li se recomanda dorintia „providentialului“, ca sà aléga de protopopu pre badea mosiu Craciunu. . . . .

T. Hm, éra-si circulare secrete, d'apoi nu vedu ci, cà acum'a e driculu verei si va fi greu a isbuti cu mosiu Craciunu. . . . !

T. Óre de ce dau jidovii acesti'a atà'ta rachiu si beutura la bietii sateni romani? — En uita-te numai colo la cei'a: càtu sunt de beti, in càtu mai cà sémena mai multu cu dobitócele, de càtu cu ómenii.

M. Pentru-cà solgabiraacle, cari sunt masinele partidei demoralisatórie de poporu, i-au datu pre man'a loru; fiindu-cà ei bine sciu, cum-cà romanulu cu mintea sanetósa neci candu nu si-va dá votulu seu celui'a, care voesce sà-lu sugrume. Ca totu-si inse se mérga elu insu-si la peritiune, trebuescu mai antaiu transpusi intru-o stare dobitócésca. . . . .

T. Tristu lucru, dar' cauta cà si preuti de ai nostri se vedu pr'inte ei bendu si uradiendu.

M. Fíresce cà preotii sunt pastorii si conducatorii cei adevérati ai poporului . . . ?!

T. Da, da, inse acestoru felu de preuti mai bine li se-ar cuveni sà li dícemu, cà sunt demoralisatorii si ucigatorii poporului romanu. — si apoi mai la capetu rusinea natiunei nóstre.

ANUNCIU.

D'in diosu subscrisulu recomendu tuturoru societatiiloru de manipulatíune si hanceloru de asigurare unu metodu nou, pentru manipularea baniloru, astfelu cum manipulezu eu pr'in computulu meu matematicu banii — mai alesu cei donati — ai societatii de lectura a tenerimeii romane studióse delo gimn. de Beiusiu; despre care metodu poteti fi convinsi atà'tu d'in numele foiei in care anunciezu, càtu si d'in computurile mele matematice de pone acum'. Cei interesati sà se adreseze catra mine.

Datu Beiusiu, lun'a lui Maiu 1872.

Draxinu, m. p.

conducatoriulu societ. si directoru gimn. in spe.

Ciguri-Miguri.

(□) Reintorcendu imperatorele d'in caletori'a sa de pr'in partile Banatului a casa, díse catra unulu d'intre ministrii sei: Au nu ti-am spus eu, cum-cà numai o **natiune fericita**, pòte avè unu principe fericitu? De aci resultá, cum-cà imperatulu nu se a potutu întórca a casa **fericitu**, de óre ce pre natiunea romana, intru adevèru a **aflatu-o nefericita**. . . !

Inca o ciocnitura.

Tatarulu: Teremtette! Totu mi l'ai flecita. . . . .

Lisandru Mocioni: Nu ti-am spusu tataru, sà nu te ciocneci cu mine, cà óuele mele de pr'in sà tu sunt mai tari, de càtu **ciociturele** tele de pr'in orasiu. . . . .

Tatarulu: Az ebadta! — d'apoi cà mamelucii cesti'a ai mei mi-au spusu, cà óuele mele sunt mai tari.

Lisandru: Eca vedi, cà acum'a li-a pornitu p'osó'e'a. ! ! . . . .

Vivat!!!

Elek pop'a, candidatu La Sasc'a ca ablegatu !!

Desu de demanétia pe unu calu se urca
Parintele *Elek* cà-ci peo cale lunga
Pléca ca sà-si caute, *merite, renume,*
Cruce 'mperatésca, dar' nu la natiune!
Cà-ci iedi dintr'o turma, ce saru totu pe eléntia.
Poti aflá ori unde ca pe gunoiu sdréntia . . . .
Cum v'am spusu *Alex'a* plinu de ambitiuo
Pléca 'n departare, casniciloru spune:
Eu-su *romanu si popa,* dar' si sluga órba
Stapanirei 'nalte, nu la o dírlóga!
Mergu la *Sasc'a*-acuma, si credu c'o sà fia.
Si d'in mine cev'a omu cu barbatia;
Dá! cu barbatia, cà-ci credu cà-oiu devinge.
Pre „*providentialulu*“ celu ce se distinge;
Dintre toti romanii cei cu gur'a mare.
Vi le spanu aceste si ceru auscultare!

* * *
Preotésa ada glagi'a cu rachia,
Cà-ci cum scii, acést'a-e a mea bucuria, —
In elabatiu 'mi pune *péna unghurésca,*
Er' pre cizme bate *pínteni* se gándésca
Omenii, cà-su „*nemes*“ si voinicu de lume; —

Sà nu uiti la spada, unu gaitanu a pune
Rosiu, albu si verde d'in colori frumóse,
Er' d'in *reverenda* o atila cósá,
Cà-ci ea e *sfínáta* si e cumparata
D'in *sudóre crunta,* de romanii versata ! ! . . . .

* * *
Fórte bine draga, asia 'mi place mie,
Unui omu stà bine, ce-e cu *preotia,*
Déca se botéza si cu *chiselitia,*
Cà sà faca fala si elu la-a sa vitia,
Déca 'nschimba portulu, tace *variatiune:* . . .
Aste-su tóte, draga, pentru-unu popa bune ! . . . .

* * *
Si-apoi pop'a *Elek,* ca unu erou mare,
S'arunca in siéua si sbóra calare
Càtra *Sasc'a* iute, lupt'a ea s'o incépa, —
Dá elu este siguru, cà fal'a-lu ascépta!
Pentru cà acel'a, celu ce cu *credintia*
Lui Deák *servece,* nici de-o umilintia
Nu tracnesce in data, cà-ci a lui scopu este:
A ferici tíer'a a fi omu de veste;
Deci cu astu-feliu cugetu, cu iutiéla mare,
Siantiurile tóte cu calulu seu sare,
Si-apoi sà 'si *petréca* tempu indelungatu,
'Si tocmesce glasulu dulce de cantatu!

* * *
Elek se aventu si astu-feliu 'mi canta:

I.

Frundia verde 'mi pare reu,
Că me facni natarou;
Dar' in fine n'am ce face,
Că *Dragutiei* asîe-e place,
Ca să ambli dina-nôpte,
D'in poterî cam cum se pôte;
Să auda *Sar'a* mea,
Poporul cum va strigă:
„*Mjén Elek ablegatu!*“
„*Éljen mert nagy renegatu!*“

II.

Tôte le facu ca-ci sî eu,
Inepu a sentî meren,
Că viéti'a for' amoru,
Are pré pucînu odoru. —
Frundia verde de pré vale,
Mi'a trectu dejă de jale,
Sî fmi vine totu de risu,
Pentru că nu e mai visu
Tréb'a, ce in ametiela
Mi veniă la socotela!

III.

Fapta e, deci me grabescu,
La *Sasc'a* caletorescu.
Haid' la *Sasc'a* cătu mai iute,
Frate *Vas'o* pe 'ntrecute;
Vedi măi draga fratióre,
Cugetatu-ai candu-va ôre:
Că d'in mine o să fia,
Candidatu de-ablegatiă?!

IV.

Ba, eu, *Elek*, me poti crede,
Am ticnutu tréb'a pré verde;
Dar' acum'a candu te vedu,
Că sari frate ca-sî-unn iedu,
Ti dîeu: haid' la *Sasc'a* iute
Frate *Elek* pe 'ntrecute.

V.

Vedi măi frate eu am fostu,
Dela nascere unu prostu:
N'am avutu *sentiu Deachianu*,
Ci-am udatu alu meu gârelenu
Cu rachia de-a precîpta,
D'in clipita in clipita. —

VI.

Sciutu-am eu ce-e diét'a 'n tiéra:
Buna, dulce, sên amara?
Acum sciu că mergenu iute,
La *Sasc'a* pe intrecute!

VII.

Sciu acum că tôte sum,
Numai nu sum romanu buna!
Acum sciu că am helitu,

Pre poporul celu inbitu; —
Sî-apoi a mea helitura
Nu mi-a causatu secatura!
Bani destui mi-am cascadegatu,
Ca să potu fi deputatu,
La *Sasc'a* unde se bate
La alegeri preste spate!

VIII.

Sciu, că multe voru notă,
Ba chiaru me voru condemnă;
Dar' nu 'mi pasa, că-ci ca mine,
Vedi protopopi for' rusine,
Cari pre *Deák partinescu*,
Sî cu noi se intrinescu!!

IX.

Deci for' grige haid' măi iute,
La *Sasc'a* pre intrecute:
Vivatu *Deák* celu vestitu
Pentru că elu a sâditu
Sî in miac *ambitiune*,
Care inse la *natiune*, —
La unu prepaditu poporu,
Nu se afla pré usioru!
Sî orbulu gasi grositulu,
Candu sôrele-a prinsu marditulu;
Vivatu *Deák!* deci măi iute
La *Sasc'a* pe intrecute!*

* * *

Cantandu apoi aceste elu la *Iamu* ajunge,
Falosu ca vitézulu ce pre toti petrunde.
Intra 'n satu să mérga dreptu la *Iosic'a* seu,
Sî de-acolo ambii la *Béla Bireu*.
Toti trei iute pléca, catra *Sasc'a* acum'a
Ca cu focu să 'ncepa energiosu *glum'a*;
Deci i-au susu stindardulu *rosiu, albu si verde*.
Vitézulu ni spune, că **Babesiu** va perde!! *)

Siandricu

Bauatianulu.

*) „Dara romanimea ast'a nu i-o crede!!!“

Redact.

Melit'a Redactiunei.

Dlul P. Z. in *Seleusiu*: Dorint'a ti-amu satisfacutu-o, inregistrandu-te pentru cursulu Aprile — Decemvre, si spedindu-ti totii nrii aparuti in acestu cursu; aseceptamu inse si noi implinirea apromisiunei, că-ci, vedi, facie de DTe, dupa ce te cunoscemu si in persóna, amu facutu o abateru de la regul'a adptata.

Dlul Z. in *Sabiu*: Multumire pentru complimente. Fii siguru de ceea ce ne ai rogatu, si astu-felu colónele diarnalului nostru remanu deschise pentru angagementulu DTele; că-ci scopulu nostru este a combate vitiulu, ori unde va fi să se ivéscu.

„*Mefistofel*“ măi aseceptamu niticlu cu elu.Proprietariu, editoriu si redactoru diriginte: **Mircea B. Stanescu**. — Girante respundietoriu si corectore: **Basiliu Petricu**.**P U B L I C A T I U N I .****Catra alegatorii cercului de Chisineu.**

Iubiti alegatori!

Dupa ce am avutu norocirea a cercetă o mare parte d'in comunele ce compunu cerculu electoralu alu Chisineului, vinu a ve avisă, că voiu a-mi face detorit'a mea visita si in cea-l-alta parte a disului cercu.

Si a nume: pentru *darea socôtei mele* că fostulu deputatu dictale alu Dvóstre si totu-de-odatu pentru pronounciarea *credeului meu politicu* ca candidatu de deputatu spre venitoriu in 16. Iuniu nou, (adica in Domineca Rusalieloru nóstre) demaneti'a, me voiu presentă in comunele ungresci: opidulu *Zerindulu mare, Fekete-Gyarmat, Bél-Zerind, Ágya, Vaddsz*, — éra dela *Zerindulu mare* totu in acea di me voiu

porni catra comunele romanesci: spre *Siepreusiu*; de unde in 17 Iuniu nou, demaneti'a, (adica Lunia-di de Rusaliele nóstre) voiu merge la *Apaten*, si de acolo la *Somoschesu* si mai de parte.

Deci la revedere fratiésca!

Mircea B. Stanescu.**Ioane Rosiu,**

avocatu in legile comuni, cambiali si in cele austriace, deschidendu-si cancelari'a avocatiuale in **Aradu**, *strat'a capitale la nrulu 1. parteru*, in casele vaduvei *Steinitzer*, se recomanda on. publicu romanu pre cătu cu servitie prompte, pre atātu cu cunoscintiele sele teoretice si practice.